

Maatschappelijk Burgerplatform Ridderkerk

Onderwerp: (Ongevraagd) Voorlopig Advies inzake Sociale Wijkteams

Vastgesteld in de vergadering van 1 december 2014

Inleiding:

Dit voorlopige advies wordt door het Maatschappelijk Burgerplatform Ridderkerk (MBR) uitgebracht aan B&W inzake de opzet van Sociale Wijkteams (=SWT). De aanleiding voor dit advies is dat het MBR het als één van haar taken beschouwd om reeds in een vroege fase van beleidsontwikkeling mee te denken en te kijken met het gemeentebestuur. Het MBR richt zich daarbij op (de samenhang van) de domeinen Jeugd, Zorg en Welzijn, Arbeid en Inkomen alsmede Wonen en (veilige) buurten.

Als MBR verstaan we onder een SWT (conform het beeld van de gemeente): een multidisciplinair samengesteld team van gedetacheerden uit eerstelijns hulpverleners organisaties dat vragen in het sociale domein van de burger op een integrale, generalistische wijze helpt oplossen. Het team doet dat door oog te hebben voor:

- het centraal stellen van de vraag;
- het versterken van de zelfredzaamheid van de burger;
- het werken vanuit het beginsel één huishouden, één plan, één regisseur
- en het vroegtijdig opsporen en primaire interventies (=preventief werken) in dat domein.

Daarbij heeft het SWT functionele werkcontacten met de tweedelijns voorzieningen t.b.v. problemen die niet in de eerste lijn kunnen worden opgelost.

Uit de stukken omtrent de JGT blijkt dat de gemeente Ridderkerk voornemens is om in 3 wijken zowel een SWT als een JGT te installeren. Deze teams zouden op termijn moeten samensmelten tot één groot team en worden "aangestuurd" door één procesmanager. Daarnaast dienen de teams een grote mate van zelfsturing te hebben. De gemeente heeft tevens voor ogen dat met een dergelijke aanpak enerzijds een effectievere hulpverlening wordt gerealiseerd en anderzijds de kosten op het vlak van zorg en welzijn zullen verminderen.

Vanwege het feit dat de opzet van de Jeugd en Gezin Teams (JGT) al in een ver gevorderd stadium verkeert en het MBR van mening is dat de ontwikkeling van de SWT zoveel als mogelijk in samenhang zou moeten plaats vinden; hebben wij gemeend, vooruitlopend op het verschijnen van de gemeentelijke plannen, onze belangrijkste punten nu al in de vorm van een voorlopig advies aan u kenbaar te maken. Wij houden ons het recht voor om bij het verschijnen van de uiteindelijke plannen in tweede termijn een volledig advies uit te brengen.

O.b.v. bovenstaande overwegingen komt het MBR tot de navolgende adviezen en tips:

Maatschappelijk Burgerplatform Ridderkerk

(Ongevraagd) Voorlopig Advies inzake Sociale Wijkteams in Ridderkerk

Nr.	Advies/wens/opvatting/tip	Reactie na besluitvorming
1.	Vormgeving: Maak gebruik van ervaringen in landelijke pilotstudies (maar hou steeds de plaatselijke omstandigheden van de burgers van Ridderkerk voor ogen.	De ervaringen van landelijke pilots zijn meegenomen in onze plannen, zonder de lokale kleur uit het oog te verliezen.
2.	Creëer bij de start van de teams waarborgen voor de specificiteit van zowel de jeugdhulp als van de welzijnszorg, o.a. gescheiden budgetten en geen generalist voor beide domeinen. Geef de beide domeinen de tijd en ruimte om te groeien in hun eigen rol en de samenhang tussen de domeinen.	De specifieke kennis op de genoemde terreinen is gewaarborgd. Ook de budgetten blijven voorlopig gescheiden. Wel beogen we een integratie van beide teams in 2015
3.	Definieer de doelgroepen: Maak gebruik van meerdere instrumenten op het terrein van Vraaganalyse (bv. VAAM) en Verwijsindexen (bv. jeugd) alsmede de bestaande output van reeds opererende zorg- en welzijnsinstellingen in de door u geformuleerde wijken.	We streven naar eenduidigheid in de vraagverheldering.
4.	Maak voor gebieden waar weinig informatie over bekend is gebruik van het enquête instrument bij bewoners.	Dit punt wordt meegenomen in het ontwikkelen van de monitoringsinstrumenten.
5.	De uitkomst van een dergelijke operatie maakt het mogelijk om per wijkteam de te verwachten omvang en aard van de caseload in het betreffende werkgebied te formuleren.	Dat klopt
6.	Laat de geformuleerde caseload bepalend zijn voor de samenstelling (disciplines) van de SWT alsmede de omvang van de daarbij behorende formatie per discipline	Idealiter zou dat zo zijn als we alle gegevens die we van het Rijk krijgen ook aan de gebieden kunnen koppelen (en dat is niet zo). De samenstelling is vooral gericht op preventie, het versterken van de zelfredzaamheid en het netwerk, en het voorkomen van maatwerkvoorzieningen. We geven ons in 2015 wel de ruimte om te schuiven met de disciplines en formatie in de wijken afhankelijk van de behoefte.
7.	Zorg dat de teamomvang zo danig is dat goed tegemoet kan worden gekomen aan de gestelde bereikbaar- en beschikbaarheid voor burgers.	Uiteraard. De bereikbaarheid en beschikbaarheid van de teams heeft prioriteit.
8.	Zorg dat de teamomvang zo danig is dat op efficiënte en effectieve wijze de (samen)werkzaamheden kunnen worden afgestemd	Om deze reden is de omvang van de teams niet te groot.
9.	Werkprocessen: Scholing van medewerkers met een specialistische achtergrond is noodzakelijk op het vlak van integraal en generalistisch denken en handelen voorafgaand aan de start van een SWT. Het is ook aan te bevelen de medewerkers te scholen in het multidisciplinair methodisch overleggen.	Deskundigheidsbevordering heeft onze aandacht. Medewerkers worden nu al getraind om op een nieuwe, andere manier te gaan werken. In 2015 heeft de coördinator Welzijn en Zorg de taak om deze ontwikkeling gestalte te geven.

Maatschappelijk Burgerplatform Ridderkerk

10.	Er schuilt een paradox in de wens om het team zelfsturend te laten werken, hetgeen veelal gepaard gaat met budgetverantwoordelijkheid, terwijl er bij aanvang een procesmanager, als leidinggevende met budgetverantwoordelijkheid, boven het team komt te staan. Dat vraagt bij de start een gedegen externe begeleiding (bv. in de vorm van coaching) voor team en procesmanager op het inrichten van de werkprocessen; waar het duidelijk maken van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden betreft.	Inderdaad. Dit wordt ook zo aangepakt.
11.	Samenwerking: Beperk de samenwerkingsrelatie tussen het SWT en het JGT tot een afstemming bij individuele casuïstiek m.n. in het geval er (opgroeïende) kinderen in het geding zijn.	Samenwerken kan op meerdere manieren worden vormgegeven: inhoudelijk, op ontwikkeling en procesmatig. We werken in 2015 toe naar één wijkteam, waarbij de specifieke kennis en expertise gewaarborgd blijven.
12.	In geval van noodzakelijke samenwerking met het JGT zorg dat er ook domein overschrijdend wordt gewerkt vanuit het principe één huishouden, één plan, één regisseur.	Dat is inderdaad de afspraak. Ook om deze reden is integratie van beide teams wenselijk.
13.	Evalueer deze samenwerking regelmatig a.h.v. de PDCA cyclus.	De samenwerking zal uiteraard worden geëvalueerd. De coördinator krijgt hierin een belangrijke rol.
14.	Beperk in aanvang de externe samenwerking van het SWT tot die disciplines die ook daadwerkelijk verwijzen.	Samenwerking met het hele netwerk in de wijk is relevant voor het sociale team. We sluiten aan de voorkant dus geen partijen uit.
15.	Wanneer de eerste samenwerkingservaringen positief uitpakken voor zowel verwijzer als SWT bouw dan de samenwerking verder uit met de andere (niet verwijzende) disciplines en gebruik de verwijzers als ambassadeurs binnen hun discipline.	Zie reactie op punt 14.
16.	De meest voor de hand liggende discipline zal de huisarts zijn; maar schroom niet om de samenwerking met de binnen de huisartsgeneeskundige functie werkende disciplines op te pakken; zoals de praktijk verpleegkundige of POH-GGZ.	Zie reactie op punt 14.
17.	Samenhang: Maak de keuze voor het structureel samengaan van de SWT en de JGT na een bepaalde periode afhankelijk van de bewezen en toegevoegde meerwaarde op inhoudelijk gebied. (“De Vormgeving volgt de Inhoud”)	Dit is de opdracht van de kwartiermaker sociale infrastructuur en de coördinator Zorg en Welzijn.
18.	Monitoring: ICT moet geïntegreerd werken waardoor het zowel resultaten zichtbaar kan maken als het primair proces ondersteunen; ter voorkoming van onnodige registratiesystemen naast elkaar.	Dat is het uitgangspunt. We werken toe naar een geïntegreerd systeem.
19.	In aanvulling hierop: Neem bij de specificaties voor een ICT-systeem de mogelijkheden mee om met de systemen van participerende zorginstellingen te kunnen communiceren. (Goede externe integratie)	Uiteraard. Waarbij wel opgemerkt moet worden dat ons systeem leidend is.
20.	Dit vraagt bij het maken van een keuze een goede afstemming met de uitvoerend hulpverleners en hun organisaties noodzakelijk.	Dit is een goede opmerking en dat doen we ook.
21.	Indien er bij aanvang geen in de praktijk bewezen ICT-systeem voorhanden is overweeg dan tijdelijk de registratie handmatig te doen.	Dat kan een overweging zijn. Uitgangspunt is dat wordt geregistreerd.
22.	Indien moet worden overgegaan tot een handmatige registratie overleg als opdrachtgever met de uitvoerende welke relevante data op eenvoudige wijze zijn te verzamelen.	Uiteraard. Registratie is geen doel op zich, en staat nooit los van de gewenste data.

Maatschappelijk Burgerplatform Ridderkerk

23.	Communicatie: Ontwikkel een communicatieplan voor meerdere publieksgroepen: burgers, verwijzende instanties en potentieel samenwerkende disciplines.	Goed idee. Dit hebben we meegegeven als opdracht voor de coördinator Welzijn en Zorg.
24.	Organiseer bij aanvang kennismakingsbijeenkomsten voor bovenstaande publieksgroepen op de beoogde werklocaties.	Goed idee. Dit hebben we meegegeven als opdracht voor de coördinator Welzijn en Zorg.